

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 ตารางสรุปงบการเงิน

ตารางสรุปรายงานงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบกระแสเงินสด และอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญในระยะเวลา 1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2559 - 2561 มีดังต่อไปนี้

สรุปงบแสดงฐานะทางการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 – 2561 (ตรวจสอบแล้ว)

รายการ	31 ธ.ค. 61		31 ธ.ค. 60		31 ธ.ค. 59	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	215,147,885	17.90	60,724,660	5.95	222,761,766	21.26
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	333,224,960	27.72	588,638,146	57.70	518,766,796	49.52
ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระที่ครบกำหนด รับชำระภายในหนึ่งปี	63,329,360	5.27	2,553,947	0.25	-	-
สินค้าคงเหลือ	81,576,093	6.79	170,355,511	16.70	151,416,055	14.45
สินทรัพย์ถาวรที่ถือไว้เพื่อขาย					1,645,791	0.16
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	23,947,063	1.99	35,086,634	3.44	33,253,043	3.17
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	717,225,361	59.67	857,358,898	84.04	927,843,451	88.56
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกัน	104,343,000	8.68	95,586,000	9.37	65,290,000	6.23
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	5,462,578	0.45	7,841,016	0.77	8,474,000	0.81
ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระที่ถึงชำระกำหนด เกินกว่าหนึ่งปี	320,553,501	26.67	348,051	0.03	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	20,890,210	1.74	20,903,818	2.05	19,800,394	1.89
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	2,735,315	0.23	3,449,110	0.34	2,705,571	0.26
สิทธิการเช่า	788,972	0.07	1,649,674	0.16	2,510,375	0.24
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	11,798,612	0.98	10,366,774	1.02	8,558,209	0.82
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	18,137,119	1.51	22,630,746	2.22	12,465,218	1.19
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	484,709,307	40.33	162,775,189	15.96	119,803,767	11.44
รวมสินทรัพย์	1,201,934,668	100.00	1,020,134,087	100.00	1,047,647,218	100.00

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

รายการ	31 ธ.ค. 61		31 ธ.ค. 60		31 ธ.ค. 59	
	บาท	%	บาท		บาท	%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	375,474,370	31.24	164,610,379	16.14	255,790,025	24.42
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	292,678,389	24.35	340,662,835	33.39	260,912,440	24.90
ส่วนของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	1,454,114	0.12	1,735,479	0.17	1,411,098	0.13
เงินกู้ยืมระยะยาว- ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	201,677,653	16.78	93,130,707	9.13	47,799,901	4.56
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย			1,326,249	0.13	4,112,504	0.39
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	19,113,445	1.59	40,772,376	4.00	84,350,770	8.05
รวมหนี้สินหมุนเวียน	890,397,971	74.08	642,238,025	62.96	654,376,738	62.46
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน- สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี						
สัญญาเช่าทางการเงิน	1,507,142	0.13	2,772,680	0.27	3,555,169	0.34
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน			4,400,086	0.43	14,698,700	1.40
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	19,603,034	1.63	15,682,266	1.54	14,684,615	1.40
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	21,110,176	1.76	22,855,032	2.24	32,938,484	3.14
รวมหนี้สิน	911,508,147	75.84	665,093,057	65.20	687,315,222	65.61
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
หุ้นสามัญ 320,536,266 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท	320,536,266		320,536,266		320,536,266	
ทุนที่ออกและชำระแล้ว						
หุ้นสามัญ 254,299,746 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท (2559:หุ้นสามัญ 254,298,158 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท)	254,299,746	21.16	254,299,746	24.93	254,298,158	24.27
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	117,150,669	9.75	117,150,669	11.48	117,143,920	11.18
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	25,429,816	2.12	25,429,816	2.49	25,429,816	2.43
ยังไม่ได้จัดสรร	(90,128,675)	(7.50)	(37,726,066)	(3.70)	(33,870,220)	(3.23)
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	306,751,556	25.52	359,154,165	35.21	363,001,674	34.65
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(16,325,035)	(1.36)	(4,113,135)	(0.40)	(2,669,678)	(0.25)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	290,426,521	24.16	355,041,030	34.80	360,331,996	34.39
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,201,934,668	100.0		100.0		100.0
		0	1,020,134,087	0	1,047,647,218	0

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ตารางสรุปงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับงวดปี 2559 - 2561 (ตรวจสอบแล้ว)

รายการ	31 ธ.ค. 61		31 ธ.ค. 60		31 ธ.ค. 59	
	บาท	%	บาท		บาท	%
กำไรขาดทุน:						
รายได้						
รายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ	441,284,652	40.86	657,582,158	51.16	573,967,293	50.90
รายได้จากการขาย	623,589,608	57.75	612,160,221	47.62	544,907,294	48.33
รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าการเงิน	4,786,438	0.44				
รายได้เงินปันผล					-	-
รายได้อื่น	10,221,022	0.95	15,709,940	1.22	8,679,178	0.77
รวมรายได้	1,079,881,720	100.0	1,285,452,319	100.0	1,127,553,765	100.0
		0		0		0
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนค่าบริการพัฒนาระบบ	390,740,717	36.18	527,471,962	41.03	473,974,899	42.04
ต้นทุนขาย	524,660,525	48.58	507,369,296	39.47	443,865,769	39.37
ค่าใช้จ่ายในการขาย	58,478,698	5.42	38,765,099	3.02	35,974,916	3.19
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	131,609,914	12.19	184,078,238	14.32	247,406,156	21.94
ต้นทุนทางการเงิน	28,509,548	2.64	21,126,026	1.64	28,680,607	2.54
รวมค่าใช้จ่าย	1,133,999,402	105.0	1,278,810,621	99.48	1,229,902,347	109.0
		1				8
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(2,378,438)	(0.22)	(2,024,688)	(0.16)	(2,843,989)	(0.25)
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้	(56,496,120)	(5.23)	25,743,036	0.36	(105,192,571)	(9.33)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	4,337,559	0.40	8,191,308	0.64	10,133,484	0.90
กำไรสำหรับงวด	(60,833,679)	(5.63)	(3,574,298)	(0.28)	(115,326,055)	(10.23)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:						
โอนกลับส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์						
เผื่อขาย-สุทธิจากภาษีเงินได้						
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์	(1,203,021)	(0.11)	(1,048,229)	(0.08)	(3,047,910)	(0.27)
ผลกระทบของภาษีเงินได้	240,604	0.02	209,646	0.02	609,582	0.05
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับงวด	(962,417)	(0.09)	(838,583)	(0.07)	(2,438,328)	(0.22)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับงวด	(61,796,096)	(5.72)	(4,412,881)	(0.34)	(117,764,383)	(10.44)

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ตารางสรุปกระแสเงินสดของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับงวดปี 2559 – 2561 (ตรวจสอบแล้ว)

รายการ	31 ธ.ค. 61 บาท	31 ธ.ค. 60 บาท	31 ธ.ค. 59 บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	(116,895,498)	(53,539,413)	11,824,050
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน	(17,765,992)	(37,561,716)	(7,463,294)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงิน	289,084,715	(70,935,977)	119,347,483
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง)	154,423,225	(162,037,106)	123,708,239
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด	60,724,660	222,761,766	99,053,527
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด	215,147,885	60,724,660	222,761,766

13.2 การแสดงอัตราส่วนทางการเงิน

ตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัทและบริษัทย่อยปี 2559 – 2561

รายการ	31 ธ.ค. 61	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 59
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.81	1.33	1.42
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.71	1.07	1.19
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	2.17	2.29	1.78
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	169	160	205
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	7.27	6.43	6.79
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	50	57	54
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	2.89	3.44	3.07
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	126	106	119
วงจรเงินสด (วัน)	92	110	139
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร			
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (%)	14.42	18.50	17.97
อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (%)	(5.23)	0.36	(9.33)
อัตราส่วนกำไรสุทธิ (%)	(5.63)	(0.28)	(10.23)
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	(18.85)	(1.00)	(27.13)
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	(5.48)	(0.35)	(10.80)
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	(241.32)	(14.01)	(508.61)
อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.97	1.24	1.06
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายการเงิน			
อัตราส่วนหนี้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	3.14	1.87	1.91
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	(0.98)	1.22	(2.67)
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	-	-	-
ข้อมูลต่อหุ้น			
มูลค่าหุ้นตามบัญชี (บาท)	1.14	1.40	1.42
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น	(0.20)	(0.01)	(0.40)
เงินปันผลระหว่างกาล (บาทต่อหุ้น)	-	-	-
เงินปันผลต่อหุ้น (บาทต่อหุ้น)	-	-	-

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 ภาพรวม

การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในปี 2561 จากการประมาณการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อยู่ที่ร้อยละ 4.1 ซึ่งสูงกว่าปีที่ผ่านมา โดยในปี 2560 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ที่ร้อยละ 4.0 ซึ่งการเพิ่มขึ้นของปี 2561 เป็นการขยายตัวสูงสุดในรอบ 6 ปี โดยมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 การบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 4.6 และร้อยละ 3.8 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.1 และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 7.4 ของ GDP

ในปี 2561 ที่ผ่านมามีการแข่งขันในตลาดผู้ให้บริการด้าน System Integration มีการแข่งขันอย่างรุนแรง โดยเฉพาะเรื่องของราคาหลังจากที่กรมบัญชีกลางได้กำหนดให้ใช้วิธีการเสนอราคาด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) ทำให้ผู้เข้าร่วมประกวดราคาใช้กลยุทธ์การตัดราคา ส่งผลกระทบโดยตรงกับงบกำไรขาดทุนของบริษัททำให้รายได้ลดลงในขณะที่ต้นทุนสูงขึ้น

14.2 ผลการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไร

รายได้

ในปี 2561 กลุ่มบริษัท มีรายได้รวม 1,079.88 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 205.57 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 16 จากปี 2560 ที่มีรายได้รวม 1,285 ล้านบาท และกลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนสุทธิ 60.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 57.26 ล้านบาท โดยปีที่ผ่านมาผลขาดทุนสุทธิอยู่ที่ 3.57 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจาก

รายได้จากการพัฒนาระบบ

รายได้จากการพัฒนาระบบ เป็นรายได้จากธุรกิจประเภทโครงการ ซึ่งมาจากการให้บริการในด้านธุรกิจโทรคมนาคม ธุรกิจโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร ธุรกิจการให้บริการและพัฒนาระบบสารสนเทศ ธุรกิจระบบสนับสนุนกิจการโทรคมนาคม ธุรกิจระบบวิทยุและโทรทัศน์ และธุรกิจการให้บริการติดตั้งอุปกรณ์เครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการพัฒนาระบบ จำนวน 441 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 216 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 33 ซึ่งเป็นผลกระทบโดยตรงจากการแข่งขันด้านราคา

รายได้จากการขาย

รายได้จากการขายส่วนใหญ่มาจากหน่วยธุรกิจช่องทางจัดจำหน่ายสินค้าไอทีประเภทผลิตภัณฑ์ระดับองค์กร และธุรกิจผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ โดยในปี 2561 มีรายได้จากการขาย จำนวน 623.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 11.4 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9

รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าการเงิน

รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าการเงินจำนวน 4.8 ล้านบาท มาจากการการคิดมูลค่างบประมาณของสัญญาเช่าทางการเงินที่ปัจจุบันบริษัทให้บริการเช่าเครื่องคิดเลข และอุปกรณ์ส่งต่อจ่าย เป็นปีแรก

รายได้อื่น

ปี 2561 กลุ่มบริษัทมีรายได้อื่นจำนวน 10 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 5.5 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากส่วนจากของอัตราแลกเปลี่ยนและเงินสนับสนุนทางการเงินการตลาด

ต้นทุนค่าบริการพัฒนาระบบและต้นทุนขาย

ต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบ

ต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบเป็นต้นทุนสำหรับงานประเภทโครงการ โดยในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบ จำนวน 391 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 136.73 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 26 ซึ่งอัตราการลดลงของต้นทุนพัฒนาระบบลดลงน้อยกว่าอัตราการลดลงของรายได้ค่าบริการพัฒนาระบบเนื่องจากการแข่งขันด้านราคา

ต้นทุนขาย

ต้นทุนขายเป็นต้นทุนสินค้าสำหรับงานประเภทที่ไม่ใช่โครงการ โดยในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีต้นทุนขาย จำนวน 524.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาจำนวน 17.3 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 ซึ่งอัตราการเพิ่มขึ้นของต้นทุนขายเพิ่มขึ้นมากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการขาย

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร จำนวน 190 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 33 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจาก

1. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลดลง 11 ล้านบาทสำหรับโครงการที่ถูกยกเลิก ซึ่งในปี 2560 ได้บันทึกไว้จำนวน 17.71 ล้านบาท สำหรับโครงการที่เริ่มในปี 2556 และในปี 2561 บริษัทได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมสำหรับโครงการที่เริ่มในปี 2558 อีกจำนวน 6.7 ล้านบาท
2. ค่าปรับและภาระค่าประกันลดลง 29 ล้านบาท ในปี 2561 มีการบันทึกสำรองค่าปรับและภาระค่าประกันจำนวน 6.6 ล้านบาทของโครงการที่ยังไม่มีการส่งมอบที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ในขณะที่ปี 2560 บริษัทได้ชำระค่าปรับและภาระหนี้ค่าประกันจากโครงการที่ถูกยกเลิกรวม 35.7 ล้านบาท
3. ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น 8 ล้านบาท จากการสนับสนุนการขายและการปรับเงินเดือนประจำปี

ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม จำนวน 2.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.4 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ผลขาดทุนของบริษัท คลิน แพลนนิ่ง จำกัด โดยบริษัทย่อยเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท คลิน แพลนนิ่ง จำกัด อยู่ร้อยละ 25 สำหรับผลขาดทุนที่เกิดขึ้นเกิดจากการที่บริษัท คลิน แพลนนิ่ง จำกัด อยู่ระหว่างดำเนินการขอจัดตั้งโรงไฟฟ้า

ซึ่งล่าช้ากว่ากำหนด ปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจสอบเอกสารที่ใช้สำหรับยื่นขอเสนอขอขายไฟฟ้าจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายทางการเงิน จำนวน 28.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 7.4 ล้านบาท เนื่องจากการเบิกใช้สินเชื่อจากวงเงินที่ธนาคารจัดให้สำหรับงานโครงการ ซึ่งเป็นไปตามแผนงานปกติ

ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ จำนวน 1.2 ล้านบาท โดยได้คำนวณจากภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 0.2 ล้านบาท ทั้งนี้ ยังไม่รวมผลกระทบจากการกำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้างสำหรับลูกจ้างที่ทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วันสุดท้าย

กำไร (ขาดทุน)

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนทั้งสิ้น 60.8 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากรายได้ที่ลดลงและต้นทุนที่เพิ่มขึ้น

14.3 ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น จำนวน 333 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 255 ล้านบาท เป็นผลมาจากการปรับปรุงลูกหนี้การค้าเข้าบัญชีลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระ

สำหรับอัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้การค้าในปี 2561 อยู่ที่ 2.17 เท่า โดยมีระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยอยู่ที่ 169 วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 160 วัน

สินค้าคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีสินค้าคงเหลือ จำนวน 81.6 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 88.8 ล้านบาท สำหรับอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือในปี 2561 อยู่ที่ 7.27 เท่า ดีกว่าปีที่ผ่านมา โดยในปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 6.43 เท่า ระยะเวลาในการขายสินค้าเฉลี่ยในปี 2561 อยู่ที่ 50 วัน เร็วกว่าปีที่ผ่านมา โดยในปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 57 วัน

14.4 สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุน

โครงสร้างเงินทุน

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีหนี้สินรวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 911.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 246.4 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาวจำนวน 315 ล้านบาท เพื่อเป็นเงินหมุนเวียนระหว่างรอเก็บหนี้จากลูกหนี้ และเตรียมซื้อสินค้าเพื่อจำหน่าย และการผูกพันผลประโยชน์พนักงานเพิ่มขึ้น 4 ล้านบาท ในขณะที่เจ้าหนี้การค้าลดลงจำนวน 48 ล้านบาท และหนี้สินหมุนเวียนอื่นลดลง 22 ล้านบาท

อัตราส่วนหนี้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในปี 2561 อยู่ที่ 3.14 เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 1.87 เป็นผลมาจากการเงินกู้ที่เพิ่มขึ้นเพื่อเป็นเงินหมุนเวียน แต่อย่างไรก็ตามบริษัทได้รับการชำระหนี้จากลูกหนี้ในเดือนมกราคม 2562 และบางส่วนได้นำมาชำระหนี้เงินกู้ ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทพยายามรักษาระดับอัตราหนี้สินต่อทุนเพื่อลดต้นทุนทางการเงินและลดความเสี่ยงในส่วนสภาพคล่องทางการเงิน

สภาพคล่อง

งบกระแสเงินสด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัท มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดทั้งสิ้น จำนวน 215 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 154 ล้านบาท ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดจากกิจกรรมดังต่อไปนี้

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน -117 ล้านบาท ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีกำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน +0.5 ล้านบาท ลูกหนี้การค้าลูกหนี้เพิ่มขึ้น -192 ล้านบาท สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น -24 ล้านบาท สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น -9.5 ล้านบาท สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นลดลง 14.4 ล้านบาท เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นลดลง -49.7 ล้านบาท หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น 7 ล้านบาท และภาษีเงินได้ 2 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนใช้ไปจำนวน -18 ล้านบาท เป็นส่วนที่นำไปฝากประจำเพื่อค้ำประกันวงเงินสินเชื่อจำนวน -8.8 ล้านบาท ซื้ออุปกรณ์และทรัพย์สินไม่มีตัวตน -9 ล้านบาท และจำหน่ายอุปกรณ์ +0.2 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจการจัดหาเงิน 289 ล้านบาท มาจากการชำระเงินกู้ยืมสถาบันการเงินทั้งระยะสั้นและระยะยาว -673 ล้านบาท ในขณะที่มีการกู้ยืมเพิ่ม +986 ล้านบาท ดอกเบี้ยจ่าย -21 ล้านบาท และการจ่ายปันผลส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย จำนวน -2 ล้านบาท

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) อยู่ที่ 0.81 เท่า ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมาอัตราส่วนอยู่ที่ 1.33 เท่า และมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (Quick Ratio) อยู่ที่ 0.71 เท่า ต่ำกว่าจากปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมาอัตราส่วนอยู่ที่ 1.07 เท่า อัตราส่วนสภาพคล่องที่ลดลงเป็นผลมาจากการหนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นจากเงินกู้ยืมเพื่อใช้ใน

งานโครงการและซื้อสินค้าจากต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตามบริษัทได้เพิ่มความระมัดระวังและติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อลดความเสี่ยงของสภาพคล่อง

14.5 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในอนาคต

เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีรายได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ รายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ และรายได้จากการขาย ในส่วนรายได้ค่าบริการพัฒนาระบบมีกระบวนการในการวัดมูลค่ารวมถึงรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในการรับรู้รายได้และต้นทุน ซึ่งเป็นเรื่องที่ทางผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินขั้นความสำเร็จของงานและความน่าจะเป็นของโอกาสที่จะเกิดผลขาดทุนและวัดมูลค่าผลขาดทุนที่อาจจะเกิดขึ้น จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่กลุ่มบริษัทจะต้องศึกษาเงื่อนไขและความเสี่ยงต่างๆ ของสัญญา เพื่อให้การรับรู้รายได้และประมาณการต้นทุนสอดคล้องกับเงื่อนไขและเนื้อหาของสัญญา และลดความเสี่ยงในด้านค่าปรับ และการถูกยกเลิกโครงการในอนาคต

สำหรับในส่วนของรายได้จากการขาย ในการทำสัญญากับลูกค้าที่มีความหลากหลาย ทำให้รายการขายของกลุ่มบริษัทมีเงื่อนไขในการรับรู้รายได้ที่ซับซ้อน จึงอาจมีความเสี่ยงเกี่ยวกับการเกิดขึ้นจริงของรายได้และระยะเวลาในการรับรู้รายได้

ดังนั้น กลุ่มบริษัทจึงให้ความสำคัญต่อการบริหารสัญญาและหาวิธีป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต